

Ogólnopolska konferencja naukowa pt. *Polszczyzna biblijna* – między tradycją a współczesnością

Staraniem Komisji Języka Religijnego Rady Języka Polskiego przy Prezydium PAN, Stowarzyszenia Biblistów Polskich, Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Katedry Komunikacji Religijnej Papieskiej Akademii Teologicznej i Katedry Języka Polskiego Akademii Pedagogicznej w Krakowie w dniach 25-27 września 2006 r., odbyła się ogólnopolska konferencja interdyscyplinarna zatytułowana *Polszczyzna biblijna – między tradycją a współczesnością*. Organizatorów reprezentowali ks. prof. Wiesław Przyczyna, ks. prof. Tomasz Jelonek, prof. Renata Przybylska i prof. Stanisław Koziara. Konferencja odbyła się w pięknie położonym i nowocześnie urządzonej Centrum Rekolekcyjno-Formacyjnym Diecezji Tarnowskiej „Arka” w Gródku nad Dunajcem.

Pierwszego dnia konferencję poprzedziła Msza św. koncelebrowana w kaplicy Centrum; przewodniczył jej biskup pomocniczy diecezji tarnowskiej.

Obrady, w których uczestniczyli językoznawcy, poloniści, bibliści, rozpoczął referat wprowadzający pt. *Reakcje społeczne na współczesne tłumaczenia Biblii*, opracowany przez Renatę Przybylską i ks. Wiesława Przyczynę (było to podsumowanie zebranych w ostatnich miesiącach wypowiedzi, wygłaszanych w mediach, na temat nowych tłumaczeń Biblii). Następnie o. Piotr Włodyga przedstawił (wykorzystując sprzęt audiowizualny) zagadnienie: *Teologiczne uwarunkowania współczesnych translacji biblijnych widziane przez pryzmat doktrynalnych wypowiedzi Kościoła katolickiego*, a s. Ewa Jezińska omówiła *Status i wyznaczniki stylu biblijnego (spojrzenie biblisty)*. Podczas sesji przedpołudniowej wystąpili nadto: prof. Stanisław Koziara, referując zagadnienie *Polszczyzna biblijna – w poszukiwaniu wzorca stylowego*, oraz dwaj tłumacze paulińskiego wydania Nowego Testamentu i Psalmów, ks. Julian Warzecha i ks. Stanisław Hałas, którzy mówili na temat doświadczeń redakcyjnych nad najnowszymi przekładami Biblii w języku polskim i na temat trudności i problemów tłumaczenia tekstu biblijnego na współczesny język polski. Sesję popołudniową wypełniły referaty: Alberta Gorzkowskiego: *Corde et mente. Uwagi o nowym przekładzie Nowego Testamentu i Psalmów w Polsce* i studentki polonistyki UJ Kariny Jarzyńskiej, która zwróciła uwagę na współczesne, kontrowersyjne, francuskie tłumaczenie Biblii: *La Bible – nouvelle traduction*, Bayard 2001, w referacie zatytułowanym *Uwarunkowania i konsekwencje tłumaczenia Biblii jako literatury pięknej – doświadczenia francuskie*.

We wtorek, 25 IX 06, w drugim dniu konferencji, zaprezentowano referaty i komunikaty w trzech sekcjach, dyskutując na temat poruszanych zagadnień w miarę wolnego czasu. Uczestnicy sekcji A (w której uczestniczyła pisząca) wysłuchali komunikatu Jolanty Szarlej pt. *Dabar – logos – verbum. Odmienne sposoby wyrażania myśli w językach semickich i europejskich*, Izabeli Winiarskiej-

Górskiej: *Język, styl i kulturowa rola XVI-wiecznych protestanckich przekładów Nowego Testamentu na język polski: między nowoczesnością a tradycją*; Jana Kamienieckiego (wykładowcy Uniwersytetu Wrocławskiego): *Przekłady biblijne Szymona Budnego wobec polskiej tradycji translatorskiej*, O.Waldemara Linke: *Wzruszenie czy zdenerwowanie Jezusa? Uwagi do tłumaczenia J 11,33.38, czyli tłumacz samotny wobec tradycji*. Stanisław Bąba i Piotr Fliciński przygotowali wystąpienie zatytułowane *Biblizmy w Ewangelii św. Łukasza w przekładzie Z. Kubiaka na tle innych przekładów*, Krystyna Herej-Szymańskiej: *Określenia śmierci w Biblii i ich tłumaczenia we współczesnych polskich przekładach i u Wujka*; Zofii Włodarczyk: *Rola terminów botanicznych w rozumieniu i poprawnej interpretacji tekstów biblijnych*. W sekcji B swoje przemyślenia prezentowali: Ewa Nadolska-Mętel, Małgorzata Krzysztofik, Elżbieta Skorupska-Raczyńska, Karolina Ruta, Anna Wzorek, Marek Karwala i Joanna Rutkowska, w sekcji C: Grzegorz Cyran, Andrzej Kominek, Grzegorz Kubski, Andrzej Dragula, Artur Czesak, Małgorzata Nowak i Magdalena Puda.

Trzeciego dnia, w środę, 27 IX 06, Bożena Matuszczyk mówiła *O potrzebie języka religijnego w przekładach biblijnych*, Bogdan Walczak – zastanawiał się nad tym, *Co przemawia za, a co przeciw kolokwializacji języka przekładów Biblii*, Jolanta Migdał i Agnieszka K. Piotrowska poruszyły problem konserwatyzmu językowego jako cechy przekładów biblijnych, Aleksander Gomola zapytywał, czy potrzebą, czy fanaberią jest język inkluzywny w polskich przekładach Biblii. Konferencję zakończył referat ks. Romana Pindela pt. *W trosce o to, by także tłumaczenie Biblii było tekstem perswazyjnym*.

Ciekawymi momentami konferencji były: prezentacja polskiego tłumaczenia hebrajskiej *Tory* oraz autokarowa wycieczka do Tropi, miejsca związanego z ewangelizacyjną działalnością św. Świerada.

Konferencja była niezwykle cennym doświadczeniem dla jej uczestników. Ukazała z jednej strony różne podejścia – językoznawców, polonistów, biblistów – do tekstu Biblii, do jej tłumaczenia na język polski współczesny, z drugiej – pragnienie, by tłumaczony tekst Pisma Świętego zachował styl biblijny, charakter tekstu natchnionego, świętego.

s. Ewa J. Jezierska OSU